

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.4.2017 г.
COM(2017) 189 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

Доклад за прилагането на дългосрочната национална схема за помощ за селското стопанство в северните региони на Финландия и Швеция съгласно решения на Комисията 2009/3067 и 2010/6050 за периода 2011-2015 година

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	3
2. ОБЩИ ПРИНЦИПИ НА СЕВЕРНАТА ПОМОЩ	3
2.1. Цели на помощта	3
2.2. Разрешения от Комисията	3
2.3. Региони, обхванати от помощта	4
2.4. Връзка с производството	4
3. РЕФОРМА НА СХЕМАТА ЗА СЕВЕРНАТА ПОМОЩ	5
4. СЕВЕРНА ПОМОЩ ВЪВ ФИНЛАНДИЯ ЗА ПЕРИОДА 2011—	
2015 Г.	5
4.1. Предоставени разрешения	5
4.2. Отпусната помощ	7
4.3. Обем на производството в региона, в който се отпуска Северната помощ .	9
4.4. Развитие на селското стопанство в региона, в който се отпуска Северната помощ	11
5. СЕВЕРНА ПОМОЩ В ШВЕЦИЯ ЗА ПЕРИОДА 2011—2015 Г.	12
5.1. Предоставени разрешения	12
5.2. Отпусната помощ	14
5.3. Обем на производството в региона, в който се отпуска Северната помощ	15
5.4. Развитие на селското стопанство в региона, в който се отпуска Северната помощ	16
6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ	16
6.1. Финландия	16
6.2. Швеция	17

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно член 142 от Акта за присъединяване към Европейския съюз на Австрия, Финландия и Швеция¹ Комисията разреши на Финландия и Швеция да предоставят дългосрочна национална помощ за селското стопанство в северните региони с цел поддържане на селскостопанската дейност. Тази помощ се нарича Северна помощ („Помощта“).

Настоящият доклад се представя на Съвета съгласно изискването за докладване по член 143 от Акта за присъединяване, в който е определено, че една година след присъединяването и след това на всеки пет години Комисията представя на Съвета доклад относно предоставените разрешения и резултатите от помощта, предоставена съгласно тези разрешения. Предишните доклади бяха изготвени през 1996 г., 2002 г.², 2007 г.³ и 2012 г.⁴.

2. ОБЩИ ПРИНЦИПИ НА СЕВЕРНАТА ПОМОЩ

2.1. Цели на помощта

Помощта се отпуска по-специално за поддържане на традиционното първично производство и преработване, естествено пригодени към климатичните условия на съответните региони, за подобряване на структурите за производство, търговия и обработване на селскостопанските продукти, за улесняване на пласмента на такива продукти и за гарантиране на опазването на околната среда и съхраняването на селските райони.

2.2. Разрешения от Комисията

Помощта се разрешава с отделни решения на Комисията⁵ съответно за Финландия и за Швеция. Максималното годишно плащане за Финландия понастоящем е 382 милиона евро. За Швеция разрешеното максимално годишно плащане възлиза на 318,67 милиона шведски крони (приблизително 35 милиона евро)⁶.

Основните условия са определени в член 142 от Акта за присъединяване; общият размер на предоставената помощ следва да бъде достатъчен за поддържане на селскостопанската дейност в северните региони, но не може да води до цялостно подпомагане, надвишаващо равнището на подпомагането в референтния предприсъединителен период, определено в разрешенията. Освен това помощта не може да бъде обвързана с бъдещо производство или да води до увеличаване на производството в сравнение с референтните равнища, определени от Комисията.

¹ ОВ С 241, 29.8.1994 г.

² Финландия COM(2002) 102 от 25.2.2002 г., Швеция COM(2002) 105 от 1.3.2002 г.

³ Финландия COM(2007) 459 от 31.7.2007 г., Швеция COM(2007) 416 от 31.7.2007 г.

⁴ COM(2012) 358 final от 29.6.2012 г.

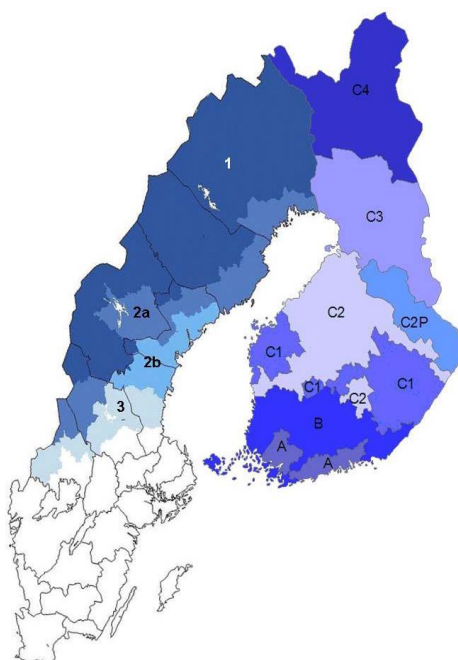
⁵ Първото решение относно Финландия беше прието през 1995 г. (95/196/ЕО) и преработено с Решение 2002/404/ЕО и с Решение С(2009)3067. Решението е последно изменено с Решение С(2015)2790. Първото решение относно Швеция беше прието през 1996 г. (96/228/ЕО) и преработено с Решение С(2010)6050, което е последно изменено през 2015 г. с Решение С(2015)6592. Последното посочено решение влезе в сила на 1 януари 2016 г., поради което съдържащите се в него изменения не засягат петгодишния период, за който се докладва в настоящото съобщение.

⁶ Обменният курс, използван в настоящия доклад, е 9,0 SEK/EUR.

2.3. Региони, обхванати от помощта

Регионите, обхванати от схемата за помощ, са определени в съответните решения и са разположени на север от 62-ия паралел и в някои прилежащи области на юг от паралела, засегнати от подобни климатични условия, които създават особени трудности пред селскостопанската дейност. Факторите, взети предвид при определянето на регионите, са ниска гъстотата на населението (максимум 10 жители/km²), използвана земеделска площ (ИЗП) като дял от общата площ (<10 %), земеделска земя, използвана за отглеждането на култури, предназначени за консумация от човека, като дял от ИЗП ($\leq 20\%$) и общини, заобиколени от общини, които се намират в рамките на горепосочените региони (дори ако не отговарят на същите изисквания).

Във Финландия регионът, в който се отпуска помощта и за който се докладва в настоящото съобщение, е с площ от 1 417 140 хектара (ha) ИЗП (55,5 % от общата ИЗП), а в Швеция тази площ е 335 881 ha ИЗП (11 % от общата ИЗП).

Фигура 1: Подпомагани региони във Финландия (C1—C4) и Швеция (1—3)

2.4. Връзка с производството

Помощта е ограничена до специфични селскостопански сектори, определени за всяка държава членка в съответното решение.

Помощта се предоставя на база производствени единици, съответно животински единици (ЖЕ) или хектари, с изключение на помощта за производството и транспорта на мляко, при които се подпомагат доставените и транспортираните количества. Финландската помощ за северни елени е на база брой животни.

Както е посочено по-горе, помощта не може да бъде обвързана с бъдещо производство или да води до увеличаване на производството в сравнение с референтния период. Референтните периоди са определени в съответните решения за всяка държава членка и за всеки сектор. Референтното количество за производството на мляко във Финландия е съобразявано неколkokратно с промените в Общата селскостопанска политика (ОСП) по отношение на сектора на млякото. При прегледа на финландската схема за помощ за периода 2009—2010 г. обаче беше премахната връзката между индивидуалните квоти

за мляко по ОСП и плащанията на помощ. Вместо това вследствие на прегледа беше въведено ограничение, прилагано до края на действието на квотната система за млякото, според което не се изплаща помощ за количеството мляко в региона, върху което се начислява такса за свръхпроизводство.

3. РЕФОРМА НА СХЕМАТА ЗА СЕВЕРНАТА ПОМОЩ

След оценка на схемата за помощ, завършена през 2007 г., беше извършен преглед, насочен към опростяване на схемите и съгласуване на разрешенията с целите на Акта за присъединяване. Що се отнася до опростяването, в преработените текстове, завършени през 2009 г. и 2010 г., бяха прегрупирани различните производствени сектори и бяха определени максималните средни равнища на помощта за целия регион съответно на Финландия и Швеция, в който се отпуска помощта.

Във връзка със съгласуването на разрешенията с целите, залежали в Акта за присъединяване, прегледът на разрешенията за производство и плащания доведе до намаляване на разрешеното максимално годишно плащане за Финландия от 448,59 на 358 милиона евро. Освен това помощта за секторите на свиневъдството и птицевъдството беше отделена от типа производство. През 2009 г. беше въведена компенсация за щети, причинени от хищници. Тази компенсация беше премахната през 2015 г.

По отношение на региона в Швеция, в който се отпуска помощта, прегледът показва, че през предходните години равнищата на производство са намалявали. По предложение на шведските органи преразглеждането на решението, приключено през 2010 г., позволява концентриране на помощта върху останалата част от производството с цел прекратяване на този спад. Освен това през 2013 г. беше въведено изменение, чрез което предишната държавна помощ за производителите на картофи беше включена към Северната помощ при същевременно спазване на общия таван.

4. СЕВЕРНА ПОМОЩ ВЪВ ФИНЛАНДИЯ ЗА ПЕРИОДА 2011—2015 г.

4.1. Предоставени разрешения

С Решение С(2009)3067 беше разрешена максимална годишна помощ в размер на 358 милиона евро от 1 януари 2009 г. до 31 декември 2014 г. Решение С(2015)2790 се прилага от 1 януари 2015 г. и с него се разрешава помощ в максимален размер от 382 милиона евро, както е показано в таблица 1. Общата максимална годишна помощ беше увеличена, тъй като през февруари 2014 г. беше изчерпана сумата от 24 милиона евро, предоставена съгласно член 182, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 1234/2007 („Преглед на състоянието на ОСП“). В това решение бяха увеличени и максималната помощ за единица и общата помощ, разрешени за преживни животни, с цел да се предостави стимул във връзка с намаляващото производство.

Таблица 1: Годишна помощ, разрешена съгласно Решение С(2015)2790

		Максимална разрешена средна помощ за единица ¹⁾	Единица	Максимална разрешена помощ (млн. евро) ²⁾	Максимален брой допустими фактори на производство

1. МЛЯКО		10,9	цента/kg	193,7	1 776 765 t ³⁾
2. ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ				97,7	
Едър рогат добитък	4)	546	EUR/ЖЕ		181 000 ЖЕ
Овце майки и кози майки		584	EUR/ЖЕ		
Коне		252	EUR/ЖЕ		
3. СВИНЕ И ПТИЦИ	5)	266	EUR/ЖЕ	37,0	
4. ГРАДИНАРСТВО				25,4	
Оранжерии	6)	11,3	EUR/m ²		202,9 ha
Съхранение на градинарски продукти	7)	18,5	EUR/m ³		
5. РАСТЕНИЕВЪДСТВО				58,3	
Обща помощ на хектар	8)	37	EUR/ha		881 825 ha
Помощ за определени култури	9)	145	EUR/ha		62 475 ha
Помощ за млади земеделски производители	10)	36	EUR/ha		
6. ДРУГА ПОМОЩ				14,9	
Северни елени	11)	36	EUR/животно		171 100 животни
Помощ за транспорт на мляко и месо	12)				
Услуги по опазването на животновъдството	13)				
Помощ за съхранение на дивни горски плодове и гъби	14)	0,10—0,42	EUR/kg		
Друга помощ	15)				

¹⁾ Помощта за единица може да варира в различните региони в рамките на максималната средна стойност.

- 2) Максимална разрешена помощ 382 милиона евро на година.
- 3) Максимален брой допустими фактори на производство на календарна година и за квотната година 2014/2015.
- 4) Крави с бозаещи телета, юници, мъжки говеда > 6 месеца и юници за клане, както и бикове и волове за клане в подпомаганите региони С3 и С4.
- 5) Помощ, отделена от производството. Референтно количество, ненадвишаващо 139 200 ЖЕ.
- 6) Помощта за оранжерийно производство може да варира според продължителността на периода на отглеждане.
- 7) Помощта може да варира според техническия стандарт на складовото съоръжение.
- 8) Обща помощ на хектар за използвана земеделска площ (ИЗП) в подпомаганите региони С2—С4.
- 9) Въз основа на обработваната площ за зърнени култури (с изключение на ечемик, овес и смесени зърнени култури) и други култури (маслодайни семена и други маслодайни култури, протеинови и влакнодайни култури), захарно цвекло, картофи за нишесте и ябълки в подпомаганите региони С1, С2 и С2 север. Помощта за зеленчуци, отглеждани на открито, може да бъде изплащана в подпомаганите региони С1—С4.
- 10) Помощ за млади земеделски производители за използвана земеделска площ (ИЗП) в подпомаганите региони С1—С4.
- 11) В подпомаганите региони С3 и С4.
- 12) Мляко: Кайнуу и провинция Лапландия и Койлисмаа (Североизточна Финландия). Месо: Провинция Лапландия.
- 13) Помощ може да бъде изплащана за услуги, които поддържат експлоатационните условия на животновъдството в райони, в които разстоянията са по-големи от средните.
- 14) Максимална сума на помощта: Помощ се предоставя за складирани в края на юни количества до следните максимални стойности: 0,34 EUR/kg за диви къпини, 0,10 EUR/kg за други диви горски плодове и 0,42 EUR/kg за диви гъби.
- 15) Сколти, природосъобразни стопанства и отглеждане на северни елени. “

4.2. Отпусната помощ

Северна помощ

През периода 2011—2015 г. общата изплатена годишна помощ е варирила между 336,1 милиона евро и 310,1 милиона евро (таблица 2).

Таблица 2: Северна помощ, отпусната във Финландия (млн. евро)

Подпомаган сектор	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Мляко	161,1	161,1	161,1	167,5	170
Преживни животни	71,1	70	69,7	70,3	70,1
Свине, птици	30,84	26,41	20,85	20,26	18,5
Градинарство	21,3	19,5	18,0	18,9	17,5
Растениевъдство	41,11	39,94	38,93	36,64	19,2
Друга помощ	10,7	12	14,1	15,5	14,7
Общо	336,1	329	322,8	329,1	310,1

С изключение на надвишеното плащане в размер на 0,6 милиона евро през 2014 г. в категорията „друга помощ“, годишната Северна помощ, предоставена във Финландия, е била в съответствие с определените в решенията максимални равнища. Следва да се отбележи, че за секторите, в които общото производство е надвишило разрешения брой допустими фактори на производство, е приложено пропорционално намаление на помощта за единица фактор на производство, за да се спази финансовият таван, разрешен в решението. Що се отнася до надвишеното плащане в категорията „друга помощ“, като причина беше посочено непредвиденото увеличение на компенсациите за щетите, причинени от хищници, от 6,83 милиона евро (2013 г.) на 8 милиона евро (2014 г.). През 2015 г. тези компенсации бяха премахнати от приложното поле на решението за Северната помощ.

Общо подпомагане в региона, в който се отпуска Северната помощ

Селското стопанство в подпомаганите региони по схемата за помощ извлича ползи и от инструменти, финансирани от ЕС, по-специално двата стълба в рамките на ОСП. От мерките от втория стълб подпомагането за необлагодетелстваните райони (от 2014 г. насам необлагодетелстваните райони се наричат райони с природни ограничения) и агроекологичните мерки са особено важни за селскостопанския сектор в подпомаганите региони. С Решение С 2000/405⁷ максималният таван на общото годишно подпомагане в региона, в който се отпуска помощта, беше определен на 1118,9 милиона евро (равнище от 1993 г.). Таблица 3 показва, че помощта, отпусната в подпомагания регион за периода 2011—2015 г. съгласно използваното правно основание, е съобразена с максималния таван, определен в решението.

⁷ ОВ L 154, 27.6.2000 г., стр. 23.

Таблица 3: Обобщени суми на годишната помощ, отпускана във Финландия, включително помощ от ЕС (млн. евро)

Година	Пряка помощ, финансирана изцяло от ЕС	Необлагодетелствани райони (райони с природни ограничения), включително национална помощ съгласно правилата за държавна помощ	Агроекологично подпомагане	Северна помощ	Общо
2011	274,2	311,5	177,3	336,1	1099,1
2012	272,3	312,3	203,8	329,0	1117,4
2013	258,9	311,3	193,2	322,8	1086,2
2014	253,5	309,9	174,4	329,1	1066,9
2015	212,7	276,5	146,7	310,1	946,0

4.3. Обем на производството в региона, в който се отпуска Северната помощ

Сектор на млякото

Почти 80 % от финландското мляко се произвежда в региона, в който се отпуска помощта (данни от 2014 г.) Производството е концентрирано в регион С2.

През петгодишния период производството на мляко е нараснало с 4 % в региона, в който се отпуска Северната помощ. В други региони на Финландия производството е намаляло с 1,5 %. Производството е било най-високо през пазарната 2014/2015 година и най-ниско през пазарната 2012/2013 година (1 874,2 спрямо 1 774,5 хиляди тона). Производството е превишило определеното референтно равнище през всички пазарни години, с изключение на 2012/2013 г. Превишението през 2014/2015 г. е било от порядъка на 5,5 %.

Преживни животни

В преразгледаното решение от 2009 г., с което се разрешава помощта, се групират заедно факторите на производство за едър рогат добитък, овце майки, кози майки и коне.

Производството на говеждо месо е намаляло през 2012 г. и 2013 г. във всички региони, в които се отпуска Северната помощ, като намалението е продължило в най-северните райони през 2014 г., но производството се е увеличило леко в регионите С1 и С2 през 2014 г. и във всички региони през 2015 г. Равнището през 2015 г. е било по-високо от равнището през 2011 г. във всички части на страната. От националното производство на говеждо месо в размер на 85,8 милиона килограма (2015 г.) 68,5 милиона килограма са произведени в региона, в който се отпуска помощта, по-специално в регион С2 поради тясната връзка между производството на мляко и производство на говеждо месо. През целия отчетен период общото производство на преживни животни е останало под максималния брой допустими фактори на производство (животински единици).

Свине и птици

Производството на свине е намаляло от 93,6 на 87,7 милиона килограма в периода 2011—2014 г. и е било под равнищата от 2005 г. В останалата част от страната производството е намаляло в малко по-голяма степен. Около 70 % от производството на свинско месо се извършва в районите за отглеждане на зърнени култури в най-южните подпомагани подрегиони (C1), в които е съсредоточено и птицевъдството. Производството на птиче месо нараства постоянно — от 34,9 на 43,9 милиона килограма от 2011 г. до 2014 г. Темпът на нарастване е по-висок в сравнение с районите извън подпомаганите региони. Считано от 2009 г. помощта за тази група беше отделена от производството на референтно количество от 139 200 ЖЕ. Това равнище не е превишавано през периода 2011—2015 г.

Градинарство

Помощта за градинарството се предоставя за оранжерийно производство и за съхранение на градинарски продукти. Производството е съсредоточено в регион C1 (около 74 % от общото производство). През периода 2011—2015 г. то е намаляло — от около 202 ha на 194 ha. Извън региона, в който се отпуска помощта, производството е намаляло в малко по-голяма степен. Годишното референтно равнище за градинарското производство в региона, в който се отпуска помощта, не е надвишено.

Растениевъдство

Помощта за растениевъдството включва „обща помощ на хектар“, „помощ за млади земеделски производители“ и „помощ за определени култури“, които са определени в решението. По отношение на „общата помощ на хектар“ подпомаганата ИЗП в региона, в който се отпуска помощта, е останала стабилна през петгодишния период (630 000—640 000 ha), въпреки че намаляването на ИЗП в сравнение с референтните стойности преди присъединяването е било значително (30 %). Що се отнася до „помощта за млади земеделски производители“, в решението няма определено максимално равнище на допустими фактори на производство и не може да се направи сравнение. Площта за „определени култури“ е надвишавала максималния брой допустими хектари с около 15—45 % през периода 2011—2015 г. Надвишеното производство се е дължало главно на промяна в пазарната ситуация, по-специално увеличеното търсене на протеинови култури, както и на изключително добрите реколти от пшеница през 2011 г., 2014 г. и 2015 г.

Друга помощ

При отглеждането на северни елени са отбелязани стойности от около 156 000 животни през 2011 г. и почти 157 000 животни през 2015 г. след значително намаляване на броя на животните през 2013 г. и 2014 г. Определеният в решението максимален брой допустими фактори на производство не е надвишен. Останалата част от другата помощ не е пряко свързана с производството.

Заключения във връзка с обемите на производство

По време на отчетния период общото производство в подпомаганите сектори се е увеличило в региона, в който се отпуска помощта, като е надвишен максималният брой допустими фактори на производство за мляко и „определени култури“. Това свръхпроизводство не е било нито значително, нито систематично при млякото, но е било значително и трайно при „определени култури“ през целия отчетен период. Финландия предприе мерки за намаляване на стимула за отглеждането на определени култури чрез намаляване на подпомаганата площ от 58 575 ha през 2011 г. на около 45 641 ha през 2013 г.

4.4. Развитие на селското стопанство в региона, в който се отпуска Северната помощ

През 2014 г. във Финландия е имало 52 775 земеделски стопанства, 57 % от които са били в региона, в който се отпуска помощта; това представлява спад от 11 % в сравнение с 2010 г. в национален мащаб. ИЗП е останала непроменена като цяло, а броят на хектарите на стопанство се е увеличил, което е признак за реструктуриране. Структурното развитие е било сходно във всички части на страната, но в най-северните райони броят на стопанствата е намалял пропорционално по-малко в сравнение с останалите региони.

През периода 2010—2014 г. във Финландия най-много е намалял броят на градинарските стопанства (-35 %), следват стопанствата за производство на свинско месо (-31 %) и млекодобивните стопанства (приблизително -25 % във всички региони, с изключение на подпомаганите подрегиони С2 и С4, в които намалението е било в размер на -18 %). Броят на говедовъдните стопанства и стопанствата за зърнени култури е бил като цяло стабилен, по-специално в региона, в който се отпуска Северната помощ, а броят на птицевъдните стопанства се е увеличил с 13 % конкретно в регион С.

Данните за производството и броят на стопанствата изглежда сочат, че производството е запазено в региона, в който се отпуска Северната помощ, включително в най-северните райони. При иконометричен анализ на производството на мляко, извършен от изследователския център РТТ (Финландия), беше направено заключението, че чрез Северната помощ е постигнат успех по отношение на запазването на производството на мляко в региона, в който се отпуска Северната помощ.

Значението на Северната помощ за общия приход на стопанствата варира в различните сектори на производство, като то е най-голямо при производството на мляко (от 13 % до 28 %) и най-малко при производството на зърнени култури (от 3 % до 7 %). Значението на помощта се увеличава на север във всички сектори.

Икономическите условия са представлявали сериозно предизвикателство в цялата страна. Заетостта в селското стопанство е намаляла със 7,7 %, но това намаление е по-малко в сравнение с намаляването на броя на земеделските стопанства (-11 %). Пропорционално заетостта в селското стопанство има много по-голямо значение в региона, в който се отпуска Северната помощ, отколкото в останалата част от Финландия. Например в регион С2 делът на селското стопанство в общата заетост е 10,2 %, докато извън региона, в който се отпуска Северната помощ, съответните стойности са 1,1 % и 2,8 %. Броят на работните места в хранително-вкусовата промишленост се е увеличил в региона, в който се отпуска Северната помощ.

Чрез поддържането на селскостопанското производство в региона, в който се отпуска помощта, са се запазили редица екологични услуги и отвореният селскостопански ландшафт, който е рядкост в региона. Тази тенденция допринася значително за намаляване на ерозията и излужването на хранителните вещества в почвата и има положително въздействие върху биологичното разнообразие. Въпреки че общата площ на пасищата е намаляла в региона, в който се отпуска Северната помощ, площта, използвана за пасищата за повече от пет последователни години, се е увеличила с 20 %. За разлика от това в Южна Финландия тези площи са намалели с 40 % през същия период.

5. СЕВЕРНА ПОМОЩ В ШВЕЦИЯ ЗА ПЕРИОДА 2011—2015 г.

5.1. Предоставени разрешения

Както и през предходния петгодишен период на Швеция беше разрешено да изплаща помощ в размер на 318,67 милиона шведски крони (SEK) на година (35,41 милиона евро). От 1 юли 2010 г. с Решение С(2010)6050 на Швеция се разрешава да изплаща помощ, както е показано в таблица 4 по-долу.

Таблица 4: Разрешена годишна помощ съгласно Решение С(2010)6050

		Максимална разрешена средна помощ за единица 1)		Единица	Максимална разрешена помощ 2) (млн. шведски крони/година)		Максимален брой допустими фактори на производство	
			Максимална стойност за 2011—2015 г.			Максимална стойност за 2011—2015 г.		Максимална стойност за 2011—2015 г.
1. Сектор на млякото					293,00	288,87	450 000 тона	394 464 тона
-Краве мляко		0,73	0,70	SEK/kg				
-Кози майки	3)	500	466	SEK/глава				
-Помощ за транспортиране на краве мляко	4)	0,039	0,038	SEK/kg				
2. Свине и птици	5)	1350	1347	SEK/ЖЕ	17,94	15,91	16 532 ЖЕ	11 982 ЖЕ
-Свине за клане								
-Свине майки								
-Кокошки носачки								
3. Меки плодове и зеленчуци	6)	2800	2761	SEK/ha	2,03	1,03	750 ha	374 ha
4. Картофи		2500	2216	SEK/ha	5,7	4,23	2910 ha	1908 ha

и максимална стойност за периода 2011—2015 г.

- 1) Помощта за единица може да варира в различните региони в рамките на максималната средна стойност.
- 2) Максимална разрешена помощ: 318,67 милиона шведски крони.

- 3) Само кози, използвани за производство на мляко. Производството на мляко се оценява на 800 kg мляко от коза годишно.
- 4) Между стопанството и пункта за събиране или първия пункт за преработване.
- 5) Като 1 кокошка носачка е 0,01 ЖЕ, 1 свиня майка е 0,33 ЖЕ, 1 свиня за клане = 0,10 ЖЕ..
- 6) Без картофи.

5.2. Отпусната помощ

Северна помощ

През периода общата годишна стойност на изплатената помощ е варирала между 282,2 и 285,75 милиона шведски крони (29,25—32,21 милиона евро) (таблица 5).

Следователно отпускната помощ е останала на стабилно равнище през целия период с малки различия през отделните години.

Таблица 5: Северна помощ по сектори, в млн. шведски крони

Подпомаган сектор	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Мляко ¹	265,26	270,07	269,77	272,65	271,08
Свине, птици	15,91	13,75	12,31	12,13	12,60
Меки плодове, зеленчуци, вкл. картофи	1,03	1,03	0,99	0,97	0,92
Общо	282,20	284,85	283,07	285,75	284,60

¹ Включително подпомагане за козе мляко и транспорт.

От това може да се направи заключението, че предоставената годишна помощ в Швеция е в съответствие с разрешената в решенията максимална помощ.

Общо подпомагане в региона, в който се отпуска Северната помощ

Селското стопанство в обхванатите от схемата за помощ региони може да извлича ползи и от инструменти, финансирани от ЕС, по-специално двата стълба в рамките на ОСП (таблица 6). От мерките от втория стълб особено важни са подпомагането за необлагодетелстваните райони и агроекологичните мерки. В Решение С(2010)6050 не е определен таван на общото подпомагане за региона, в който се отпуска помощта. Съгласно програмата за развитие на селските райони за периода 2014—2020 г. подпомагане за ливадно земеделие може да се предоставя единствено извън райони с природни ограничения (по-рано наричани необлагодетелствани райони). Поради това плащанията за помощ за околната среда в полза на ливадното земеделие в райони с природни ограничения ще намаляват, докато бъдат преустановени напълно през 2018 г. По отношение на равнището на помощта от ЕС се извършва последващо проследяване от 2003 г. насам.

Таблица 6: Обобщени суми на годишната помощ, отпускана в Швеция, включително помощ от Общността, в млн. шведски крони

Вид на помощта	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Компенсаторни плащания (необлагодетелствани райони)	307,01	312,83	301,95	299,36	617*

Агроекологично подпомагане (ливадно земеделие)	295,44	297,13	293,62	287,65	32,46*
Северна помощ ⁸	301,50	297,87	301,53	304,88	303,90
Общо	903,95	906,71	897,10	891,89	953,36

*

Прогноза въз основа на финализираните частични плащания.

Общото комбинирано подпомагане варира през годините, но не следва трайна тенденция и остава в същия диапазон от 1997 г. насам.

5.3. Обем на производството в региона, в който се отпуска Северната помощ

Сектор на млякото

През периода 2011—2015 г. средната сума, изплащана за производството на краве мляко, е била 267 милиона шведски крони на година. Производството на мляко в подпомагания регион съставлява 13 % от общото производство в Швеция. През 2015 г. в региона е имало по-малко млекодобивни стопанства (795) в сравнение с 2011 г. (999), но броят на кравите е останал стабилен със съвсем незначителни отклонения през петгодишния период.

Млякото е единственият производствен сектор, обхванат от Северната помощ, в който е отбелязано увеличение на производството в размер на 2,7 % през петгодишния период. След най-ниското си равнище през 2011 г. производството се е увеличавало до 2014 г., а през 2015 г. е намаляло отново. Помощ за транспорт е изплащана на 7 до 9 млекодобивни стопанства за средно 386 202 тона на година.

Свине и птици

Производството на свинско месо е останало стабилно, но доста под максималния брой допустими фактори на производство. Между 2011 г. и 2013 г. е отбелязан рязък спад в броя на свинете за клане, но от 2013 г. насам броят нараства, като все още обаче не са достигнати количествата от 2011 г. Затрудняващ фактор за свиневъдите в Северна Швеция е ниският брой на кланиците. Това предполага дълги разстояния от стопанството до кланицата и намаляване на възможностите на земеделските стопани да избират къде да доставят своите животни и да преговарят за цените за клане. Що се отнася до свинете майки за производство на прасенца, броят на стопанствата и свинете майки намалява, въпреки че стойностите все пак се увеличават през 2015 г. Общата стойност на плащанията показва малки отклонения през петгодишния период, като е останала под разрешените максимални равнища.

Що се отнася до производството на яйца, през петгодишния период се наблюдава тенденция на намаляване на броя на стопанствата и кокошките, за които се предоставя подпомагане, както и на изплатените през годините суми.

Меки плодове и зеленчуци

Ежегодно между 94 и 103 земеделски стопанства, произвеждащи меки плодове и зеленчуци, са получавали подпомагане, като са заемали средна площ от 360 ha. Площта е варирила около това равнище през последните пет години, като тя е възлизала на около половината от максималния брой допустими фактори на производство.

Заклучения във връзка с обемите на производство

⁸

Референтно равнище: 318,67 милиона шведски крони

По отношение на млякото производствените обеми са се увеличили леко през петгодишния период. Останалите сектори също остават сравнително стабилни, въпреки че производството варира през отделните години. Всички сектори са далеч под максималния брой допустими фактори на производство.

5.4. Развитие на селското стопанство в региона, в който се отпуска Северната помощ

Регионът в Швеция, в който се отпуска помощта, се отличава с ниска и намаляваща гъстота на населението, ограничен потенциал за икономическо развитие и лоши условия за селско стопанство. Структурата на стопанствата се отличава с по-малки размери и по-голяма разпръснатост и неравномерност на обработваемите площи в сравнение със средното положение в Швеция. Това увеличава разходите, включително и тези за транспорт в рамките на стопанствата, поради разстоянията между отделните обработваеми площи. За най-северните части от страната, обхванати от схемата за Северната помощ, делът в националното производство (в БРП) показва низходяща тенденция от 1995 г. насам.

Главният селскостопански продукт в региона е млякото, съставляващо 13 % от общото производство на мляко в Швеция. Броят на производителите е намалял в периода 2011—2015 г., докато броят на кравите е останал стабилен, макар и с неравномерна тенденция в рамките на подпомагания регион. Млякото е единственият производствен сектор, обхванат от схемата за подпомагане, при който е отбелязано увеличение. През 2015 г. производството на мляко е било по-високо с 10 000 тона в сравнение с 2011 г. Приходите от стопанствата на млекопроизводителите са намалели в този период.

В региона, в който се отпуска помощта и в който преобладават гори, земята, използвана за селскостопанско производство, допринася за запазване на отворения характер на ландшафта, което оказва благоприятно въздействие върху биологичното разнообразие. Селскостопанските практики в подпомаганите региони се характеризират с не толкова интензивно производство, тъй като основните насаждения са тревни площи и пасища. Те обикновено разчитат на ограничено използване на пестициди и торове. Поради това въздействието върху околната среда е по-слабо, отколкото от селскостопанските дейности в други части на страната.

От 1990 г. насам демографската тенденция в подпомагания регион е отрицателна, като е отбелязано намаление от 3 %, за разлика от увеличаването на население в останалата част от Швеция (18 %).

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

В настоящият доклад се представя отчет за разрешенията за Северна помощ, предоставени на Финландия и Швеция в периода 2011—2015 г., и за постигнатите резултати. Докладът е съставен въз основа на данни, предоставени от органите на държавите членки в съответствие с член 143, параграф 2 от Акта за присъединяване.

6.1. Финландия

По отношение на прилагането на финландската схема за Северната помощ Комисията отбелязва:

1. *Спазване на максималната помощ съгласно разрешенията от Комисията:* общите суми на изплатената помощ и общото подпомагане в региона, в който се отпуска Северната помощ, през периода 2011—2015 г. са били съобразени с

максималната разрешена помощ, определена в измененото Решение С(2009)3067, с едно незначително и непредвидено изключение през 2014 г.

2. *Съответствие с максималния брой допустими фактори на производство:* общото производство в региона, в който се отпуска помощта, е надвишило максималния брой допустими фактори на производство за мляко и „определени култури“. За да избегне превишаването на съответните общи суми на разрешените плащания, Финландия е приложила пропорционално намаление на плащанията за единица фактор на производство, а в случая на помощ за „определени култури“ е намалила допустимата площ. Тази система е гарантирала постоянното спазване на задължението на страната относно максималните общи суми на изплатената помощ, но пропорционалните намаления не са предотвратили разпростирането на помощта към цялото допустимо производство, макар и с намалени равнища.
3. *Постигане на целите на схемата за помощ:* като цяло Северната помощ във Финландия е допринесла за запазване на равнището на производство в региона и за поддържане на заетостта в селското стопанство. Независимо от по-неблагоприятните условия за производство някои производствени сектори са се развили по-добре, отколкото в региони във Финландия, в които не се отпуска помощта. Въпреки това изместването на производството на юг в рамките на региона, в който се отпуска помощта, е продължило, макар че пропорционално броят на млекодобивните и говедовъдните стопанства е намалял в по-малка степен в най-северните райони. Изпълнението на схемата и критериите, прилагани за диференциране на помощта, следва да се наблюдават внимателно по време на следващия отчетен период с цел евентуално коригиране на помощта.

6.2. Швеция

По отношение на прилагането на шведската схема за Северната помощ Комисията отбелязва:

1. *Спазване на максималната помощ съгласно разрешенията от Комисията:* общите суми на изплатената Северна помощ през периода 2011—2015 г. са били съобразени с тавана за максималната разрешена помощ, определен в решения 96/228/ЕО и С(2010)6050.
2. *Съответствие с максималния брой допустими фактори на производство:* максималният брой допустими фактори на производство, за които се отпуска помощ, е бил спазен във всички сектори, получаващи Северна помощ.
3. *Постигане на целите на схемата за помощ:* след прегледа на схемата през 2010 г. помощта, изплатена в Швеция, е позволила запазването на равнището на производство през периода 2011—2015 г. за основния сектор — този на млякото. В другите подпомагани сектори производството или е останало стабилно, или е намаляло леко. В преразгледаното Решение С(2010)6050 се предвижда по-голяма гъвкавост по отношение на прилагането на схемата за помощ, като това е допринесло за постигане на нейните цели в по-голяма степен, въпреки че подпомагането може да облекчи само частично ограниченията, пред които е изправено селскостопанското производство в подпомагания регион.

И в двете държави поддържането на селскостопанското производство допринася за запазването на отворения и добре управляван селскостопански ландшафт в региона на Северната помощ, в който преобладават гори. Запазването на отворения характер на ландшафта оказва благоприятно въздействие върху биологичното разнообразие и привлекателния характер на ландшафта. Въз основа на информацията, предоставена от националните органи, Комисията счита, че органите са приложили в удовлетворителна степен Решение 2002/404/ЕО и Решение С(2009)3067 относно Финландия и Решение 96/228/ЕО и С(2010)6050 относно Швеция за помощта за северните региони.